

Ese de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cõla intrãga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impregiariloru.

Pretilu de prenumeratiune:

<i>pentru Austria:</i>	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patrariu	2 " " "
<i>pentru Romania si strainetate:</i>	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patrariu	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondintii nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresã si corespondintiele, ce privec Redactiunea, administratiunea sãu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primã, era cele anonime nu se vor publicã.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadutu. Pretilu timbrulu cate 30cr. pentru una data, se antecipa.

Cu esemplarie complete mai potenu servi inca de la inceputulu acestui semestru. Prenumeratiuni se primescu cu conditiunile ce se vedu in fruntea foii.

Viena 11/23 iuliu 1867.

Ni aducemu a minte de ascurarile ce le dede Becke ministrulu de finantie, dupa ce espuse in senatulu imperiale starea deplorabila a tesaurulu monarchiei. Asecurã Esc. Sa cã de infricosiãtele detorfã vom scapã prin economia etc.

Placutu erã la audiu cuventulu de economia si noi cercãmu neincetatu selu vedemu incorporatu in actele guvernulu. Cata suprindere inse vediendu astadi intr'unu telegramu alu unei foi d'aici cumca la Pest'a s'a latitu faim'a cã contele Andrassy ministrulu presiedinte a primitu de la Mai. Sa invoirea de a infintiã, sieptedeci de bataliõne de honvedi.

Ore aceste bataliõne se infintiãza pentru cuventulu de economia in bugetulu statulu, si carea va fi mentiunea lor? va substitui in parte armat'a permanente, si prin urmare acẽst'a se va reduce, reducendu si spesele in modu imbucuratoriu? La tõte aceste intrebari noi nu ni scimu dã neci unu respunsu, deci l'asceptãmu de la organele guvernulu in casulu de se va adeveriã acea faima, — si l'asceptãmu cu atat'a mai vertosu cãci despre tendintiele guvernulu cu honvedii s'au latitu inca de multu versiuni diferite ce nu ni vinu la socotela.

In Romani'a guvernulu desvõlta multa energiã si afacerile ieu unu cursu imbucuratoriu. Conchidemu acẽst'a de la batjocurele ce d'ariele nemtiesci punu pre guvernulu romanu, cãci din esperiintia scimu cumca ele au batjocuritu de cate ori romanii si-au preceptutu interesele proprie; cu placere am insirã acẽ si date pentru asertiunea nõstra daca ni-ar permite spatulu.

Unu telegramu de astadi ni aduce scirea imbucuratoriã cumca regimulu a luat mesurã seriõse contra adunantiei la Romanu a senatoriloru si deputatiloru moldoveni din partit'a separatiunei. Guvernulu a doveditu deplinu cã stima libertatea cuventulu chiar si din gur'a agintelului rusescu, si acẽst'a i face onõre. Daca ar permite inse ca acẽsta libertate se duca la crima contra statulu romanu, nu i-ar face onõre mai multu ei ar fi o dovõda de slabitiune. Intre alternative guvernulu alege cale onorifica si salutarã.

Altu obiectu de care se ocupa d'aristic'a ovreõsca de aici e caus'a aloru 11 ovrei vagabundi, cari de judetie romanesci fura osenditi la escortare in Turci'a de unde au fostu venitu. Escort'a romana marti in 9 l. c. i duse de la Galati preste Dunare si-i lasã pre teritoriulu turcescu, in vinerea urmatõre turcii i-adusera la Galati, pre nesciute i pusera pre teritoriu romanu, romanii prindiendu de scire i dusera denou la Tur-

ci'a, si candu turcii voiau denou a-i pune pre teritoriulu romanu, romanii se apearã, si comandantele turcescu in necadiulu seu aruncã pre bietii ovrei (erau acum 10) in Dunare, unde doi gasira mõrtea, optu fura scosi de ostasii romani. Guvernulu romanu a trimisu delocu o comisiune a cercetã fact'a in fati'a loculu. Asiẽ se descrie casulu si in foile romane, si in cele france, chiar si in cele nẽmtio-ovreesci, totusi acestea din urma afla de imputatu nu turcului ci guvernulu romanu, a caruia ostasi scapara viet'i'a aloru optu ovrei.

Problem'a magiariloru si a romaniloru in cestiunea orientala.

Acestu titlu lu põrta o brosiura magiara de cuprinsu politicu, aparutu dilele trecute la Pesta, si carea ni veni si nõa, trimisa — presupunemu — de catra autorulu anonim, sunt acum cinci dile. Ideele politice cuprinse in acẽsta brosiura, desã nu sunt cu totul nõue, sunt inse o raritate la conlocutorii nostri magiari, cãci pana acum s'au manifestatu numai de putiene ori, si — dorere cã — totdeun'a fora de rezultatu.

Pre scurtu vomu face pre oo. nostri cetitori se cunõsca parerile magiare cu privintia la obiectulu atinsu.

Anonimulu magiaru dogenesce pre conatiunaliã sei ca se nu se lasã a se amagi si imbetã de triumfulu actualu alu politicei lor, ci cu sange rece se judece despre constelatiunea politica. Arẽta cã magiarii sunt situati intre trei sementfi gigantice: sement'ã slava, germana si cea latina, si cã ei voru trebui se se otarẽsca pentru un'a sãu alt'a, candu acestea voru incepe actiunile lor pentru castigarea primatulu in Europa. Ni spune cã unii politici magiari cãrca protectoratulu nemtiescu, altii celu rusescu, dar perdu din vedere cumca protectoratulu, fie chiaru in form'a cea mai blanda, nu e de catu o catena de servitute, desã ar fi facuta din aur. Despre nemti, dice autorulu cã „sunt crudeli pana la lips'a de consciintia, candu e võrba a exerciã suprematã preste atare natiune straina. Nẽmtiulu judeca despre sine, si de õra-ce elu intre sementfi straine lesne se desbraca de natiunaltatea sa, asiẽ ajungendu la domnire voiesce se germaniseze. Germani'a de se va unf, prin constitutiunea parlamentulu seu nordicu devine unu statu despoticu si militar si va nisuf a nemief natiunile cari prin concepte chiare despre libertate ar devenf periculõse pentru ea. Insasi natiunea nemtiesca are aplecare spre suprematã.”

Venindu la sement'ã slava, anonimulu magiaru combate parerea celor'a cari credu cumca principele rusescu siendiendu pe tronulu ungurescu, s'ar desbracã de natiunaltatea sa si s'ar face magiaru. „Cei ce cãrca favorulu Russiei — dice compatriotulu magiaru — urmẽza politic'a de slabitiune, pentru cã acea natiune care crede cã si-va pastrã nedependintia prin protectoratu (protectoratulu si nedependintia, ce anomalia!) si

prin *terorisarea* aloru natiuni, acea natiune procede catra ruinarea sa.”

„Aliatulu naturalu alu elementulu magiaru, e sement'ã latina. Nemtii casf rusii, in magiari vedu pedeca pentru scopurile lor, era latinii vedu murulu celu mai tare pentru autoritatea lor. Aceia (nemtii si rusii) ca se ajunga la scopu, li-e de lipsa neaperatu subjugarea natiunei unguresci, era interesulu supremu alu latiniloru recere ca Ungari'a se fie catu mai libera, catu mai potinte, catu mai nedependinte. Daca nemtii sãu rusii si-ar ajunge scopulu, influinti'a latiniloru s'ar reduce la minimum in Europa, si prin acẽst'a libertatea s'ar inmortentã pentru secle. Ca se incunjurãmu acestu periclu, ni trebuesce aliatu, aici in orientu unde se vor decide sortile, aliatu potinte care prin consangenitatea põte contã la spriginulu latiniloru. Acestu aliatu lu gasimu in vecinii nostri romani, precependu acẽ natiunea intrãga, atatu din pãncipate catu si din Bucovina si Besarabia.”

Autorulu prinde cart'a geografica a mana, pentru a demustrã — ceea ce romanii li-au spus de repetite ori si mai pre largu Gosdu in diet'a din 1861 — cã romanii si ungurii, dõue natiuni mice, incunjurate si amenintiate de elemente eterogene, sunt chimate naturalmente la aliantia.

In fine compatriotulu nostru magiaru doresce de asta data numai a constatã necesitatea unei asemene aliantie, si a familiarisã cu acẽsta idee atatu pre magiari catu si pre romani. Calea catra acẽsta aliantia promite cã ni o va aretã catu mai curundula momentu bine venitu, apoi incheia: libertatea Europei aterna de la deslegarea cestiunei orientulu, era deslegarea acestei cestiuni aterna de la procedur'a natiunei magiare si a celei romane.”

Din parte-ne i poffimu dsale ca bunulu Ddieu se-lu ferẽsca de rol'a trista a unoru magiari si mai multoru romani, intielegemu de rol'a de a bate tõc'a la urechile surdului, ce li se intemplã pana acum'a celor'a ce voiau a familiarisã acẽsta idee.

Sperantie mari nu nutrimu in urmarea esperiintieloru, dar ni tienemu de detorintia a li-o spune cã daca se vor lapedã de amagiri si vor cercã aliatu cu sinceritate, pre noi ne vor gasi purure gat'a, cãci lips'a am recunoscut'o de multu, ei ne-ar aperã de germanisarea de la apusu era noi i-am scutf de slaviasarea de la resaritu, si in aliantia nostra pentru conservarea propria n'ar potẽ vedẽ periclu neci o natiunaltate.

Acẽsta aliantia inse trebue legata cu intrãg'a natiune romana, nu numai din Romani'a, Bucovina si Besarabia, ci si cu cea din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a, pentru cã la din contra fratii nostri magiari potu fi convinsi cã romanii din acele tieri, tari in consciintia lor natiunala, nu vor potẽ intinde mana de fratietate unui elementu ce suprematisẽza pre conatiunaliã lor.

Calea de infratire e lesne de gasitu.

Multiamiti pre romanii din Transilvani'a, Banatu si Ungari'a, si aliantia cu intrãg'a natiune e gat'a, aliantia scrise in inimẽ. Fie care din aceste dõue natiuni e mai mica de catu se põta absõrbe pre cea lalta si denegarea pretensiuniloru nõstre nu foloscesce magiariloru, nu põte estinde magiarismulu a supra-ne, ci numai instrainẽza aceste dõue elemente.

Dorimu se-lu vedemu pe autorulu magiaru continuandu a tratã tem'a sa, aretandu adeverat'a cale catra aliantia, si astfelu combatendu suprematã ce si arẽta capulu in proieptulu subcomisiunei dietali in caus'a natiunaltatiloru, combatendu cart'a bianca data ministeriulu de catra dieta in afacerile Trne.

E necesitate neaperata aceste combatari ale suprematãei, cãci ce aliantia ori ce fratietate este cu potintia intre stapenu si servu?

Deia faptele lui lu vei cunõsce pre elu! Faptele vorbẽsca!

Gher'ã in 17 iuliu 1867.

(Starea romaniloru in comitatulu Solnocu interiore sub, si dupa decursulu restauratiunei oficialiloru). —

III. Sa domnulu comite supremu Carolu de Torma cu cercuariulu ddo. 2 iuliu 1867, Nr. 413 a convocatu comitulu comitatensu pe 15 a lunei curente spre pertractarea afaceriloru obveniente, era spre o conferintia preliminarã s'a convocatu membrii pe 14 a lunei curente, — spre a fi scurti, si spre a potẽ dã locu mai largu faptelor celor mai momentõse, este de a se amintã den rezultatulu conferintiei preliminarie numai atat'a, cã in aceea s'a cititu instructiunea pentru restaurarea oficialiloru, la carea si-au facutu membrii observarile lor.

In 15 iuliu d. Comite supremu adeschisu siedinti'a intru o cuventare, in carea s'au descriu patimile acelor 19 ani trecuti, si cu accentuare catu de mare a suferintieloru natiunei, respective, elementulu magiaru, s'au descriu fasele de trecere pana la er'a cẽst'a nõua den punctu de vedere natiunala magiaru — si s'au finitu cu ascurari de simtiu de iubire si de dreptate, precumu si de vointia cea buna spre a indestulã dreptele pretensiuni a natiunaltatiloru nemagiare. Acẽsta cuventare a datu materia suficientã si unca si alteia natiunaltati, spre a o primã intr'un'a sãu in alta privintia cu complacere, si cu strigari de „se traiẽsca!”

Domnulu Jude supremu Gavriile Manu si esprimã bucuria pentru ascurarile facute cu privire la indestulirea justelor pretensiuni natiunale romane, si in numele conatiunaltatiloru apromise domnulu Comite supremu sucursulu si spriginirea cuvenita den partea romaniloru, daca ei intr'adeveru ar fi norocosi de a esperiã in fapte respectarea dreptelor pretensiuni politico-natiunale.

Dupa aceea se citira mai multe rescripte regesi si ministeriale, intre cari si rescriptele din 20 iuniu a. c. care anulẽza tõte decisiunilo si legile aduse in Diet'a din anii 1863—4 si sancsiunãte de catra Maiestatea Sa prẽ grãtiosulu Domnitoriu si Mare Principe alu Transilvaniei Franciscu Iosifu I., la cari, enunsiandu-se cã se primescu spre cunoscintia, se scõla d. Jude supremu G. M. totu cu acõl'a zelu si resemnatiune, care l'a caracteristatu in totu tempulu si la tõta ocaziunea, unde, si candu a avutu se-si redice vocea sa cea petrundictõria in causele natiunale, si dupa o motivare verbale, amesurata impregiariloru, propuse proieptulu de representatiune, care acẽ se alatura, (urmẽza mai la vale. Red.) in care romanii dorescu „ca Comitatu se-si exprime parereade

reu, că în Regimul actual a staruit la scoterea din validitate a articulelor I și II din 1863 referitori la egalitatea îndreptărire națională a națiunii române, și totu deodată se se roge, ca națiunea română să se susțină în drepturile sale naționale prin reactivarea articulelor acestor, — mai încolo regularea referințelor de statu ale Transilvaniei către Ungaria se se relege la o dietă a Transilvaniei. — Si-pote închipui fiace care cititoriu impresiunea că a făcutu această propunere între magiari, și cumca a fostu cu taria, adeca, cu glasul înaltu combatutu spre reieptare, această combatere înse dădă domnului propunetoriu și celor mai mulți comembri romani o ocaziune prè binevenită spre a-si potè depune pre altariulu națiunii jertfa sa, și pre a renof juramintele depuse odiniori în campulu sacru alu libertatei, — această procedura a romaniilor a fostu cu atat'a mai interesanta, mai înalta, și mai marètia, cu catu ei pana acumu erau mai retrasi, în catu, la totu ce se întâmplă în senulu Comitatului acestuia pana acumu din punctu național român, aceea se privia din partea magiarilor ca unu productiu senguru a domnului G. M., din care cauza și erau convinsi, că, deca d. G. M. va fi departatu din Comitatulu acest'a, atunci nu va mai cuteză și nu se va află nimene altulu, care se se spuna pentru causa națională; — din'a de 15 iuliu înse convins pe fratrii magiari de contrariulu, și cu nespusa bucuria avemu de a încunoscinti publiculu romanu, că domni asesori Ioane Czieze și Clemente Hossu, domni protopopi Ioanu Colceriu, Iosifu Orianu, Ioanu Cheseli, și cu deosebire tenerulu romanu, vicenotariulu Andreiu Francu, intru emulare deplina, cu asiă arguminte tari a spriginitu propunerea, și cu atat'a resemnatiune, catu a adusu pre magiari în deplina uimire, și desarmare, nermanendule alta cale de catu numerulu voturilor la ver-o 180 în contra aloru 30 de voturi romane, spre a reieptă acea propunere.

Lupt'a a fostu fierbinte, caderea gloriôsa, care înse pe viitoriu va înmultî numerulu luptatorilor pana la acelu gradu, candu magiarii înca voru cede și se voru plecâ la vocea secului, spiritulu tempului, și voru dâ locu egalitatei drepturilor politico-naționale romane pe vètr'a noastră cea strabuna!

Acăsta propunere a fostu pregatita înainte și subscrisa de vre-o 25 de inși, era în fati'a adunarei a fostu spriginita și de acci comembri romani, cari în spiritulu seu celu angustu și seracu nu aveau curagiulu, și nu-si cunoseau detorinti'a de a o subscrie.

Inși cunoscutulu uniunistu Stefanu Timbus a adusu motive de spriginire catu de momentose înainte, și le-a spusu fratiloru magiari în facia în limb'a magiara, se scie că romanii, ca succesorii romanilor vechi locuescu această tiera de 16 secl, și le dede de scire, că, deca ei nu voru respectâ dreptele pretensiuni politico-naționale a romanilor, îi va ajutâ Europ'a intru castigarea respectului egalci îndreptătiri naționale, acestu incidentu înca dede causei nostre cei sante o colóre cu atat'a mai pretiôsa, candu dupa sesiune mergendu cu totii la prandiulu de instalatiune de faci'a contrariilor în mediloculu piaticii întinse mana

cordiale domnului Timbus, care nu remase neobservata și necomentata.

Èta fratiloru, că tempulu sosese mai iute, decumu am fi presupusu, ca fiace care romanu se se rentôrca la castrele strabune, spre aperiarea egalitatei drepturilor politico-naționale, fara cari a-m remanè si pe viitoriu numai de oôda natiunilor colocutorie, dupa cum acôsta s'a motivatu de contra aperiatorii propunerei mentiuante.

Sub prandiulu de instalatiune între alte mai multe toast d. Comite supremu redicâ unulu pentru infratiere și indestulirea justelor pretensiuni romane, la care atinse cu d. G. M. pocalulu de infratiere, acestu toastu se redicâ și d'în partea noastră de d. G. M. în limb'a romana pentru națiunea magiara.

D. G. M. mai redicâ unu toastu și pentru patriotulu Deák, accentuandu apriatu acele cuvinte și idei înalte, cumca „droptulu luat cu fortia ori și catu de tardiu lu poti recapatâ, dara dreptulu de care te lapedi de voia buna, neci odatâ,“ esprimendu-si romanii intru acestea se asculte de Deák, si numai atunci se încete cu lupt'a, candu si-voru recastigâ si ei drepturile politico-naționale.

Prandiulu celu splendidu înca se petrecu, și se fini pe la 5 ore sèr'a, candu 62 de membri ai comitetului, între cari și vre-o 10 de romani, se coadunaseru sub presiedinti'a d. Comite supremu la casa pretoriala spre a compune list'a de candidatiune a oficialiloru.

Pana în momentulu acest'a, în urm'a promisiuniloru și ospresioniloru celor dulci de fratieta curatu magiara, sperau romanii de a potè fi si ei deplinu considerati, lasandu istori'a de candidatiune și de alegere de o latuare cu această ocaziune, și pretramitiendu, că sub provisoriuulu decursu amu avutu la administratiunea politica pe d. G. M. de jude supremu diriginte și între 10 judi procesuali 5 inși, — era la sedri'a comitatense 1 protofiscalu, 1 vicefiscalu, 2 asesori, 1 vicenotariu, 1 archiviariu, era la judecatoriile espuse 1 asessoru, și preste totu, mai multi cancelisti, rezultatulu alegeriloru de acum e în detaiu urmatoriulu:

Ambii judi supremi la administratiunea politica și a justitiei sunt magiari, cestu din urma d. Stefanu Torma unchiu de veru a d. Comite supremu, care nu cunosec dreptulu materialu și formalu austriacu, la candidatiunea acestor'a au fostu primiti și d'într'o romanu, la politica d. G. M. pentru sedria A. Fr.

1. Vicecomite politicu e d. Sig. Véer fostu cumnatu a d. comite supremu.

2. Vicecomite e judele procesuale Teodoru Brehariu, romanu, alesu cu 84 voturi contra d. G. M. cu 78 voturi.

Protonotariulu celu vechiu magiaru a remasu, ca alesu. Vicenotariulu e Alecsiu Hossu, romanu.

De asesori la Sedria în centru pentru postululu 1., 3., 4., 5., s'au candidatu cate 3 magiari, și s'au alesu cate unulu d'într'o ei, d'într'o cari 2 inși sunt apròpe la 70 de ani, 1. la 60, era nice unulu d'într'o ei nu a avutu pana acum ocaziunea de a-si castigâ cunoscinti'a legiloru materiale si formale sustatatori.

Pentru postululu alu 2. s'a candidatu 3 romani reesindu d. Andreiu Francu cu majori-

tate, — era pentru postululu alu 6. înca 3 romani, alegendu-se de contra magiari magiaronulu Macoveiu Mezei, în contra juristulu cu capacitate eminenta, candidatulu nationalu Ioanu Czieze.

Pentru sedriile emise în Becleanu, Desiu și Olpretu s'au candidatu eselisivu cate 3 magiari, și s'a alesu cate unulu, și anumitu pentru cerculu Desiului unulu ca atare, care înca nu a avutu ocaziunea de a-si castigâ cunoscinti'a legiloru austriace.

Pentru Sedri'a espusa Lapusiulu rom., postu rezervatu pentru romani, a candidatu d. comite supremu langa Ioanu Czieze candidatu romanu, în contra propunerei romaniloru, pe Preda Iozef, care fu d'în liberalitatea magiara și alesu.

De protofiscalu s'a candidatu la deosebit'a propunero langa 2 magiari și 1 romanu, alegendu-se 1 magiaru.

1. Vicefiscalu e magiaru, alu 2. e romanulu Ioanu Tohati. —

S'au mai alesu între 2 vicenotari la Sedria si 1 romanu.

D'într'o 10 posturi de judi procesuali:

1. În cerculu Becleanulu s'a candid. 4 magiari
2. „ Ungurasiului „ 3 „
3. „ Desiului „ 5 „
4. „ Caticaulu „ 5 „
5. „ Petri „ 3 „
6. „ Olpretulu „ 4 „
7. „ Lapusiulu „ 4 „
8. „ Surduculu „ 1 „ și 2 romani, — alegendu-se pentru fiace care cercu cate 1 magiaru.
9. În cerculu Vadului, si a
10. „ Retégului s'a candidatu 3 romani, alegendu-se cei de pana acuma Vasiliu Tohati, și Ioanu Buzura.

Prin urmare, d'într'o cei mai zelosi patrioti și romani cu popularitate, au remasu neaplicati, 1 jude supremu, 2 asesori și 3 judi procesuali. —

Mai este de lipsa de a Comenta procedur'a, sinceritatea, fratieta, și liberalitatea, magiara aloru 22.000 de magiari facia cu 92.000 de romani, d'într'o cari ceia posedu $\frac{3}{5}$ parti, era romanii $\frac{2}{5}$ parti d'în pamontulu comitatului? — înse nu desperam, dreptatea și adeverulu, mai tardiu ori mai curendu, dara de securu va învinge, și va moia animele cele în pietrite a fratiloru nostri.

Procoronide avemu de a însemnâ, că galeri'a, sèu publiculu auditoriu, a luat parte activa la alegerile facute în cea mai mare parte cu adomatiune, și, deca romanii nu au protestatu la protocolu în contra întregi proceduri, causa e aceea, că ei nice într'unu casu nu potea se sperere unu rezultatu mai favoritoriu d'în partea comitatensu cu o imensa majoritate magiara, ei au aflatu cu cale a se multiam cu pasii facuti cu gur'a. B. S.

Propunere de reprezentatiune.

Noi romanii de la inaugurarea In. Regimul actual am privitu în linisce la evolutiunea politica interne, înse în timpii mai recentii

ne-a cuprinsu animele o dorere profunda, vedindu că articuli I și II d'în legile aduse la anul 1863 și santiunate de Maiestatea Sa, — unilateralu și prin staruint'a In. Regimul actual s'au scos d'în valóre, de o parte, — era de alta parte statorirea referințelor de statu ale Transilvaniei, în carea națiunea română reprezentata dupa marimea populatiunii se-si fie exprimatulu detaiatu dorintiele sale ca atare.

Si senguru acestu pasiu a In. Regimul a facutu în romani o impresiune cu atat'a mai sguđitória, cu catu ei si-credeau existia națională asigurata prin acci doi articuli, și cu catu densi, dupa restitutiunea constitutiunii vechi, basati pe marimea sacrificiiloru, cari de seculi le-au și le aducu pentru Tronu și Patria, eră în totu dreptulu a acceptâ de la In. Regimul a acestei ere noue, de nu o largite batar sustinerea acelor dropturi naționale, care le au castigatu pe cale legitima, și nici de catu scoterea d'în valóre a acelor'a.

Cu privire dar, că drepturile nostre politico-naționale d'într'o tôte legile de dreptu publicu Transilvanu numai prin acci articuli se asecurâ;

Cu privire, că pe noi romanii nu ne potè indestulâ egalitatea individuală, care fara egalitate națională în patri'a noastră n'are nice unu întielesu, și numai egalitatea națională, și In. Regimul actual a staruit la scoterea din valóre a articulelor referitori la egal'a îndreptărire națională a națiunii române, pe langa tôte că e unu adeveru eternu și neresturnaveru, că într'o tiera libera și locuita de mai multe națiuni, garanti'a cea mai puternica atatu a prosperarci tierci, catu si a libertatei constitutiionale e asecurarea dreptulu politico-naționalu a fiace carei națiuni, în consciinti'a detorințelor nostre către Tronu, Patria și Națiune, dechiarandu-ne ca totdeun'a credintiosi Tronului:

propunemu,

ca O. Comitetu în reprezentatiune se-si exprime pararea de reu, că In. Regimul actual a staruit la scoterea d'în valóre a articulelor I și II din 1863 referitori la egal'a îndreptărire națională a națiunii române, și totu odată se se roge, ca națiunea română să se susțină în drepturile sale naționale prin reactivarea articulelor acestor, — mai încolo regularea referințelor de statu ale Transilvaniei către Ungaria se se relege la o Dietă a Transilvaniei.

Desiu 15 iuliu 1867.

(25 de subscrieri.)

Pesta 22 iuliu.

(Emigrantii și honvedii, — unu clubu democraticu contra democratiei, — monopolu, — romanii și magiarii, — Sultanolu, — unu romanu nobilu — magiaru.)

† Scim că emigrantii magiari înca înainte de amnesti'a generală au grabitu a casa și guvernulu abunasema ne potendu oprî stracorarea acestor'a în tiera, li deschise portile din tôte partile și acuma forte putioni mai sunt prin tierite straine. Renumitulu generalu Görgey, care la 1849 a depusu armele la Siria (Világos) înca fiindu eliberatu din internarea sea, a sositu ieri în Pesta; — generalulu

FOISIÓRA.

Cetatile Mejiului și locuitorii lor.

(Urmare.)

Acel'a care va cercetâ capital'a Mejiului nu întrelase a privi monastirile mari mai de apròpe, pentru că chiar grandiositatea zidurilor e interesanta. — Monastirea franciscaniloru se compune mai de una sectiune de orasiu, contienendu 5 beserice în lantrulu seu. Multi ómeni avuti si-au în bisericile acestea criptele lor, cari tragu dupa sine o multime de „requiescant în pace“ și în urm'a urmcloru unu adausu pretiosu la unu testamentu óresi-care.

Nu se potè bine cunosece unu orasiu daca nu vei trece la diferite ore prin trenulu, pentru că numai în chipulu acest'a poti observâ lucrarea poporatiunii, dar deosebitu în orasiile Mejiului, în cari locuitorii precum am disu mai deunadi, nu se închidu în chiliele lor, ci aptivitatea lor o espunu buerosu ochiloru publicului.

Intrâm într'o cafenea! Cafengulu în apatia mare pentru óspele seu celu acelu sositu,

urmèza a-si fumâ cigaret'a mai departe, tóta cafencu'a consta din 3—4 mese, cu vre cateva scaunele mai multu, la mèsă siede o societate de 4 inși care dupa esterioru se vede a fi din clas'a medilocia, jocandu „monte;“ (unu jocu de hasardu mejicanu)La cea lalta siede unu betranu ce cu atentiune mare citeco jurnalele, și dupa soiulu jurnalcloru ce au trecece într'o cafenea óresi-care, poti se deduce lesne la societatea de ómeni de care e cercetata cu coloritulu loru politicu. Me puseu si eu la a treia mèsă, și cerui unu „café solo“ adeca cafea négra, și abiè atunci mi dede cafengulu atentiunea cu-viinciôsa, oferindu-mi deodată și o cigareta.

Abiè mi aduse cafea, și éca cu multa curteuire se puse langa mine, și me întrebâ cu formulele cele de salutare, ce au devenitu acolo usu de la indianulu celu mai prostu, pana în salonulu celu mai lussoriosu:

„Cum ai petrecutu nóptea?“ „Famili'a de a casa n'are neci o nouate?“ „D'Èa te affi bine?“ Traesci în multumire! etc. etc. dar în-trebarile acestea de eticheta, ce le respunse numai cu „si“ ori „no“ indiferent, durara atat'a — pana ce beusemu degiá cafe'a. Hazardistii neci că au privitu la mès'a mea, ca si candu n'asiu fi fostu aci, cu tôte că eramu în uniforma militara, — betranulu numai cu còd'a

ochiului a datu spre mine, și a facutu unu semn din capu de „bine ai venit.“ La aceste dóua mese erau asiá dara dóua partide politice. Betranulu eră monarcistu, dara nu eră invoitu cu interventiuinea straina, pentru aceea salutarea a fostu scurta și rece, hazardistii din faci'a si esteriorulu lor sunt liberali și republicani, pentru că numai în form'a republicana nulitate loru potè deveni la veri o însemnate fi si prin o rola de Erostratu în mediloculu tu-multelor, și numai în republica au locu de asatisfacere patimcloru loru particulare cari, vedi bune dómc, totdeun'a trebuie negresitu se aiba unu pretestu politicu. Ei sunt martirii natiunali; ei sunt accia cari totdeun'a accentuèza, cumca interventiuinea e o nedreptate, dara daca lu vei întrebâ despre folósele ei ce ar avè daca ar sei-o toti mejicani esploatâ, și daca totimejicani uniti fiindu în opiniunile loru politice, ar silf ca interventiuinea se cedeze de a mai fi interventiuinea, ei potere amica, atunci dâdin capu, si cu ochi falsi cum sunt a tuturor creoliloru, ti respunde scurtu si cu despretiu „Tiene Usted razon.“ Ai dta dreptate!“ fora a se lasâ mai departe în discussiune. Betranulu care e multu mai afabilu se apropiâ de mine și me întrebâ dupa introducerea de usu în Mejiu care o faci si cafengulu nostru, de sunt multe trupe aci în

locu, și cumca trebuie loculu sustienutu cu tóta poterea, pentru că orasielulu acest'a e celu mai principalu în regiunile acestea, iubesece po imperatulu din tóta inim'a, numai îi pare reu că imperatulu e multu prè bunu, multu prè blandu, cu canalele de liberali trebuie se fie fórte, se nu pardoneze multu, ci se impusece cu duzina. Fioresc numai de catu dupa datin'a din Mejiu, daca vor fi la mèsă diece, ori doua-dieci, numai unulu platesce pentru toti, și asiá se schimba de rondu, betranulu meu faci ca se simtiu si cu sangele celu puru mejicanu ce curge prin vinele sale, și dede unu micu semn cafengulu prin care i aretâ că e platitu totu. Eu me rogaiu cumca eu voiu platî — betranulu miopuse dis'a laconica „costumbre del pais“ (datin'a den tiera) si eu m'am multumitu. Esindu a fara din cafenea me potrecu cafengulu pana la usia cu complimente neinterupte „que le vaya a Usted bien“ se-ti mérga totdeun'a bine Domnule etc., și fiindc eră ór'a între dóuc si patru, unde toti Mejiicani sunt la prandiulu, me preumblaiu si eu pe trotoarul de basalti lati ai orasielului meu, mai multu din curiositate a vedè adu una colò alta sèu mai bine dicendu fiindc acestea suntu órele de linisce a privi la balconuri sus cum o creola frumusia tiene „siesta“ sorbindu unu cigaritto. Tôte pravaliele, oficinele de lucru erau

Percele era se ascépta pe de-séra. Ambii se dice că vor ocupá posturi însemnate; într' altu chipu e de însemnatu că emigrantii si honvedii toti patimescu de o manfa pentru ocuparea vre unei diregatorii, dreptu aceea bietii ministri sunt pré multu neodihnitii de densii.

Aici voiescu se infintiedie unu clubu pentru burgesi'a din capitala, care se va numi *clubulu de egalitate*, si in dilele trecute au si ténutu o adunare sub presiedintia primariului orasiului, curendu inse observara cumca acelu clubu nu va profesá principie da egalitate, căci acéct'a numai po basa democratica se páte esecutá, — democrati'a inse va fi eschisa din acestu clubu.

Si prin acésta adunare s'au tradatu partisanii lui Deák, cumca ei aru voi se monopolizeze chiaru democrati'a in favórea loru, dar cu greu li va succede, căci precum e bine cunoscutu, ei nu o imbratisiéza, ci o calca cu pitóirele in tóte lucrările loru.

In dilele acestea a aparutu aici o brosiura in limba magiara, in carea autorulu anonimu vorbindu despre cestiunea orientului, într' a dînsu aréta necesitatea neincungiurabila a unei aliantie ofensive si defensive între romani si magiari, de óra ce aceste natiuni mai multu sunt espuse amenintariilor de mórté a pan-germanismului si mai alesu a panslavismului.

Ideca nu e nóua in aintea cetitoriloru nostri, de órace mai asta iérna s'a desbatutu in fió'a acéct'a pentru o contielegere catu se póte de cordiale între magiari si romani. Pe noi mai multu ne va interesá ce impresiune va face acea brosiura asupra publicului magiaru. Despre care nu vomu intardiá a vorbi la tempulu séu.

Sultanulu se ascépta aici pe 27 a curintei, si pentru primirea marelui óspe se si facu pregatirile cuvenite.

Foi'a oficiósa aduce o ordinatiune a Mai Sale prin care Ilustrului domnu septemviru Teod. Serbu i-se da dreptulu de *nobilu magiaru* cu predicatulu de *Cuvim*. — E de însemnatu că de la 1848 încóce neci candu nu s'a vorbitu atátu de adeseori despre egalitate si totu de odato dóra neci candu nu s'au impartitu atáte nobilimi, ranguri si titluri ca in tempulu mai recerinte.

De langa fagulu **Popii** (cott. Aradu) 7/18 1867.

D. redactoru alu Concordiei in nr. 51—571 se amaresce cumplitu, căci a fostu infruntatu de Albina pentru panegiriculu facutu elaboratulu subcomisiunei, emise in caus'a natiunalitatiloru; daca elaboratulu acéct'a s'ar fi nascutu in anulu 1848 apoi daca pe acelu timpu i facea d. red. alu Concordiei inchinatiunea cuvenita, póte că ar fi avutu resultatulu doritu, ma ar fi capetatu destui aderenti, căci pre a-tunci sentiuile natiunale alu romanului, — nu mai ce scuturandu-si jugulu sclaviei feudale, — nu erá in astfelu de gradu desvoltatu, casí acuma, precandu principiu natiunalitatiloru, facendu invingeri gloriose prin Itali'a si Germania, s'a lamuritu deplinu, si a induplicateu pe lumea civilisata a recunosce cu solenitate, că acéct'a trebue se fie basa subsistentiei si a imperioru poliglóte, prin urmare si alu ecilibriului european. Albina, candu te-a infruntatu a

datu se pricepi, că opiniunea poporului romanu de astadi diferéza de a dtale, si că proieptulu indostolirei natiunalitatiloru subscrisu de ablegatii romani si serbi nu te iérta a alunecá de pre terenulu odata cuprinsu de natiunea romana, carea nu vre a cersí si a se indostolí cu mila, ci pre basa egalitatii politico-natiunali pretinde drepturile, ce-i compete ca factorulu Patriei asemene indreptatitu. Crede-me d. red. alu Concordiei, căci cu parerile sengulare mai multu stricé causei nóstre sante, de catu ajuti, căci de e adeveratu, că chiamarea gazetelor romane e a esprime opiniunea publicului cetitoriu, afunci nu e mirare, că din foile politice magiare unele, luandu cunoscintia de articulu dtale salutaru, au avutu curagiulu a se fali naintea Europei, că poporulu romanu e indostolitu cu proieptulu subcomisiunei, numai Albina si unele capete stragvante se încérca a demustrá, si a seduce opiniunea publica, — asiá s'a radie-matu si „Hon“ (Patria) pe salutarile dtale, candu se espectoréza asupra Albinci, — inse se scia redactorulu Honului cumca candu ataca pre Albina, atunci ataca interesele vitali ale poporului romanu, si atacandu-le pre acestea, luera contra conceptulu de patria (hon): căci Patria, in sensulu subiectivu luat, o constituescu popórale, — ce daca ar indrasní a negá Hon, l'indruméza a cautá pre globulu lumei patriele popóraloru din seculu alu VI pre cari ne aflandu-le, mi va dá de dreptu, că popórale constituescu Patria, — interesele popóraloru dara, între cari se numera si cele natiunali, sunt interesele Patriei; căci fiecarele antaiu nascandu-se, cu nascerea-si capeta libertatea de susistintia a insusitatei sale natiunali; a dou'a crestinandu-se, si-dobandesce libertatea de marturisire a credintii sale; si a treia facendu-se cetatianu, si-castiga libertatile civili; si de-óra-ce din individualitati se compune famili'a, óra din familie popórale, de sine urméza, că libertatile, si drepturile, ce competu unui individu, competu si familielor prin urmare si popóraloru. Fiind că libertatile civili trebue se se bazeze pre cele naturali, natiunali, si religiuari; chiamarea legislatiunei e dara pre aceste astfelu a le cladi in fundamentulu, constitutiunei, ca gustatórele ei popóre se póta subsiste ca surori, si coordinatú infratite ca radiale sórelui se póta cooperá spre ajungerea scopului Patriei. Daca esaminámu elaboratulu subcomisiunei emise in caus'a natiunalitatiloru, dupa principiele aci desfasurate, vom esperiá de locu, că acéct'a necum se coresponde cerintii intereselor susatinse, ma inadinsu luera contra acéct'a, căci neluandu in socotintia, că Patria o a tuturor'a comuna, si tóte popórele constitutive in asemene mesura contribuescu la sustinerea Patrii cu dari de bani si sange, — ba in timpurile vifórose, sub bataliele turcesci si tatarcesci, locuindu romani, serbi, si croati pe locurile inundareí aceloru inimizii, gertfeau si cu averea si cu sangele mai multu de catu popórele dinlantrulu patriei — totusi, afara de favorarile, ce-i-se dá prin proectulu comunu alu romaniloru si serbiloru, pe poporulu magiaru lu ingradescu juru imprejuru cu muri de privilegie, dandu-i dreptulu de suprematia si ege-monia. Ore care patriotu adeveratu, — căci patriotismulu adeveratu nu consiste in partini-

rea intereselor numai ale unui poporu, ci a tuturoru popóreloru pre basa egalitatii, — póte consimti cu acei §§. din elaboratulu subcomisiunei, intru inticlesulu caror'a in sindele bisericesci, si siédintiele asotiatiuniloru pentru cultura poporului se face indetovire, despre decisiuni a se duce protocolulu si in limba magiara? si fiindea cu timpul prosperandu starea culturale natiunali, comunele romane mai impopulate, infintindusii sociatati de lectura, de naintarea invetiamentului, si alte réuniuni, vor fi silite in siédintiele publice, despre tóte otarirele, a duce protocolu si in limba magiara, curatu numai din motivu de a inlesni preceperea diregatoriloru de le Guvernu, — casí candu popórele ar fi pentru Guvernu, éra nu Guvernu pentru popóre, vedi bine, că la Guvernu nu se potu aplicá romani, ci numai magiari, cu tóte că la portarea greumentelor publice nu se face distingere, desí nu-ne folosimu in asemene mesura si in gustarea drepturiloru; apoi ce se mai dici despre comunele curatu romanesci, unde cu timpul incuibandu-se cati-va magestrai, boltasi, si birtasi, ar pretinde de la judele comunale romanu a li invetiá limba loru natiunale, ca se póta cu ei coresponde, si a li dá indorsári la gelbele loru politice, séu juridice.

Subcomisiunea dice, că mai multu nu se póte dá natiunalitatiloru, de catu, se proectéza in elaboratulu ei, căci altcum s'ar periclitá unitatea si integritatea Patriei, ce principiu ratacitu si nepatrioticu! Óre cine a pretinsu din popórele constitutive pana acuma ca Patria nóstra comuna se nu se chiaime Ungari'a? si afla-se undeva in proectulu comunu, subscrisu de ablegatii romani si serbi, astfelu de pretinsiune? Déca prin recunosceréa legale a numerei de cumani'a (Kun-ság) Iasigia (Iászság) Cetatile sepusiane (szepesi városok) tienutulu granitieriloru (határvidék) nu se vatema introgitate si unitatea Patriei, cum póte fi, ca prin arondarea comitatelor de dupa natiunalitati se se vateme? pe candu tocmai pe acésta cale, inlesnindu-se ocarmuirea propria (self government) municipale s'ar consolidá si imputeré unitatea patriei, póte fi că subcomisiunea tintéza la unitatea limbei magiare, ca acéct'a pretotindene pana si in cele mai mici satutie, pe unde numai unu natu magiaru séu filomagiaru se afla, se predómnesca, — inse acéct'a insemnédia supromatia si tendentia de a robí pre tóte celelalte limbe ale Patriei, cu care fapta ar încetá de a esiste mai multu trinitatea democratico-politica: Libertate, Egalitate, si Fratiétate, si éra cuprinde loculu „Robirea limbiloru tieriei“, ce popórale nemagiare odata cu capulu nu vor suferí. — Ce se mai dicemu de acei §§. cari otarescu limba magiara de oficiósa la oficiulu cartiloru funduale si scaunulu cambiale din motivu, că creditulu publicu potesce, pre candu publiculu creditoru si debitoru in comitatele de majoritate absoluta romana, pretotindene e romanu, carele pre cont'a si daun'a lui ar fi silitu a primí actele in limba necunoscuta lui, ce ar dá privilegiu fraudelor si abuseriloru. Óre potesce acéct'a creditulu publicu?

In fine te ascezurez domnule redactoru alu Concordiei, că gratularile Domniei tale rea impresiune au facutu in inteligintia si poporulu

comitatelor de diósi ale Ungariei, vediendu-te, că retacesci de la programulu publicatu cu oca-siunea candu s'a infintiatu foi'a „Concordia“.

J. M.

Romania.

„Romanulu“ pomenindu de unu daru nou facutu Iasiloru de catra domnulu Carolu I, incheia astfelu: „Intrunu anu de dile, Carolu I, a datu in binefaceri tóta lista civila, a datu anca si din averea parintésca, a visitatu Romania intréga s'a luptatu spre a vindecá, in catu este prin putintia omenésca, totu felulu de suferintie si de rele ce a gasitu aici; in acésta lupta a intempinatú felurite pedece si ce este si mai durerosu că multe din acele pedece au venitu din lantru, si unele chiaru de la Senatu si de la Camera. Suntemu securi inse că virtutea, iubirea binelui si a Patriei suflandu asupra-ne cu atata taria de pe tronulu Romaniei, va risipi in curend feluriti nouri in cari fura invelite si anemele si inteligintia nóstra si astfelu, redevenindu ceea ce sunt prin natura loru, natiune si Domnu vor merge in viitoru p'aceea-si cale, spre acea-a-si tinta si cu acea-si iubire si credintia“.

Totu numitul organu in nr. din 5 l. c. st. v. vorbindu despre agitatiunile separatistice din Moldova inspirate de musceni, ni spune că guvernulu nu va pune neci o pedeca libertatei de presa, precum nu pune astadi dñariulu „Moldova“ care provóca pre deputatii si senatorii din fost'a Moldova a se intruní la orasiulu Romanu pentru a decide ei insii de sórtea tieriei, inse — „Romanulu“ incheia astfelu: „Natiunea va stigmatísá orice faptu anti-natiunale si cine scio daca cei cari credú că sunt in ajunu d'a ucide natiunea romana, nu vor contribuf insii ai da ocaziune si ei si guvernului spre a dovedí pentru cea de pe urma óra, că ceea ce poporulu a facutu si Dumnedieu a intrunitu, nimene nu va mai poté desface, neci o potere omenésca nu va mai poté desuní.“

— Dñariulu cotidianu „Natiunea romana“, aduce scirea despre conchiamarea sinodului bisericeii romane pentru 1 l. c. s. v. si pune in fruntea foi devisa: „Unirea bisericeii romane din Daco-Romania, cu P. S. Metropolitanulu Siaguna ca capu supremu alu bisericeii.“

Éra descriindu ossaminele de la diferitele seoli ale Bucuresiloru, ni spune despre scóla de comerciú: — „Nu potemu a ni esprime industulu mahnirea nóstra pentru scóla de comerciú. Numai nume strane, si mai cu-séma de Israeliti, s'au auditu sunandu la chiamarea premiatiiloru. Indiferentia Romaniloru de a-si dá copii la acésta scola o privimú ca o cestiune de natiunalitate; căci, prin acéct'a se deschide usi'a strainiloru a intrá si mai multu in sufletulu natiunei, care e comerciulu. Pana acum strainii conducú purure comerciulu la noi prin influentia averei; peste cati-va ani ei lu vor conduce si oficiale prin sciintia, căci elevii din scóla comerciale au se diriga tóte birourile comerciale, fie publice fie particulare. Romanii nostri alérga la cancelarii, adeca la seracie si la subjugare; éra stáinii, cum vedemu toti alérga la comerciú, adeca la bogatia si la in-

la aceste óre inchise, si numa asiá numitele „fonda“ unu felu de birtuletia unde pentru vreo cati-va cruceri capeta poporulu de rondu de mancare, dimpreuna cu unu paharu mare de pulque, o beutura natiunala propria, sunt deschise, unde necontentu se vedu intrandu si esindu ómeni din clas'a de josu. Privimú acésta fonda pentru că in oteluri se traesce pré dupa stilulu european. Case traesce inse dupa gílulu curatu mejicanu voi trebú se intri in aceste fondas cari sunt unele casutic, séu mai bine disu colibutic. Acestea sunt nisce casióre pline de fumú pentru că se ferbo la fiacara deschisa, carele de departe se vede esindu pre usie despre ce te poti convige fora a cetí inscriptiunea originala si mandra „La diamantu fonda si cafea“ fiindu usile deschise vedi din departare ólele negrite de fumú la focu in care clocotescu zamuri rosí (paprica, piparea, ardeiu) ori fasole négra ca corbulu. Langa intrarea capitala care e bucatari'a e o odaitia unde óspeta ospetii, si aici la o mésa lunga vedi purtatorii de sarcine, cu arieros (conducatorii de muli) in imbracamintea loru de pele de caprióra, rancheros, soldati etc. Acestea sunt ce inorasie la noi se aseména cu costuri private (Privatkosthäuser) in care pentru vre o cateva parale faci indostulu boierului pantece, pe langa care apoi, cum am disu, ne

aperatu pentru mistuire fiindu mancarile grosolano trebue se circuleze fórté desu paharulu cu beutur'a natiunala „pulque“.

De comunu in curtea acestoru casutic sunt colibutic in cari stau ronduri de femei indiane, in colorile loru intuncate, mai góle, ingenunchiate la pamentu si macinandu papusioiulu (cucurudiulu) fiertu pe o pétra mare, candu altele ieu din acestu papusioiu fremontatu si macinatú bucatiele mici, batandu-le in palmi la audiú de 10 pasi spre a face turte late (tortillas) séu sooverdi cum se dice in Transilvania; dara aceste tortille sunt curatu apa si cucurudiu. Aceste turte batucite le punu pe o pétra lata subtirica, ce stá de a sup'a focului, ca se se cóca. Intr'adeveru, cu celu pucinu, deprinsu inea din casa parintésca cu mamaliga, li-am aflatu numai-decatu gustulu, dar si partea loru practica de o parte, pentru că in tier'a acéct'a numai in oteluri mari poti se capeti pane bine dospita, facuta ca lumea, in tóte cele lalte locuri esti restrinsu la draguti'a de mamaliga la modulu aretatu. Ba chiar in case de lussu, unde nu potea fi vorba de seraci'a a pusu pedeca, erau turtele de regula, si panea esceptiunara, si „molendera“ (indiana ce se ocupa in bucataria cu macinatulu cucurudiulu fiertu) si-aro loculu seu onorificu pana si la palatu.

Institutiunea turtelor séu de „tortillas“ si-are motivulu modalitatei in mancaréa la mésa.

Se manca fora furculitia si cutitu, — (se rumpe carnea numai intr'o ineretitura intr'unu potecu de tortilla) mésa e adeseori fórté ne-curata, si de multe ori are mirosulu de unu esbouquet nu de mille fleurs ci de putóre, ce se póte potentia impreunatu cu ardeiu versatu pe mésa pana la o medicina stranutatória. —

In fondele acestea au ospetii celu pucina anca o datina buna — de care nu se potu lasá adeca la finitulu mancaréi dupa ce au beutu din paharulu de pulque o cantitate sanetósa, unu ructu (ructus) cu unu tonu nearticulat ce merge de isonu, semnaliséza finitulu si va se dica că a tienitu bine, apoi o bucatia de sahara cu unu boreanelu de apa — si in fine o cruce mare cu cuvintele „bendito y alabado sea Dios“ (binecuvéntatu si laudatu se fi Ddieu.) Omuluderondú tine ructurile spontanci de forte sanetóse, dara si oci de societate mai alésa, mai cu séma din orasiere, privescu acestea de asemene modu, prin urmare acea ce la noi s'ar priví de grosolania; in Mejico trece de necesariu in catva.

La prandiu poporulu de rondu si-ia mancaréa pe strata, si somnulu dupa prandiu si-lu face totu acolo. De aceea, mai alesu din

lucratori asii pe trotoarulu radiecatu siruri intregi facandu-si prandiu, ori unu ghemu de ómeni la unu locu adunati intr'unu coltiu de strata imprejuru foculu liberu facu indostulu panteceului. Dar se audi finetiele si complimintele recipróce despre mancare, ai crede că esti la o mésa diplomatica daca loculu neintreruptu nu ni-ar fiesá atentiunea. „D-Ta Madama Lupita ai o mana de face mancare care si-cauta parchia in orasiu, intr'adeveru e unu gustu a prandiú din manile D-Tale“. „Al D-Ta, Don Ambrosiu voiescu numai a mi magulí“ respunde Madama Lupita. „Barbatulu meu mi totu impu-puta că nu-i place prandiulu de la mine, ca de la sot'a D-Tale, Doña Ciuecia (Chucha) care-lu scie gatí de minune“. — Acestu poporu se tratéza cu o curtenire si delicatetia, ca si candu studiele loru le-ar fi facutu in unu salonu óresi-care; si noi in corpulu austro-mejicanu admiramu cantitatiele celo mici ce le trebuescu pentru unu prandiu, relative cu lucrarea mare ce trebue se face. Ce mancé unu soldatu de ai nostri d'intr'odata, ar fi de ajunsu unei intregé familie mejicane pentru traiulu de o di.

(Va urmá.)

dependentia. Si apoi cine nu scie ca unde e averea e si victi'a nationala? Noi amu dorj ca Romanii se intielega odata importanti'a comerciului, si in particularu a scolei de comereiu, si se nu intardia a-si trimite coppii la acesta scola, cu mai multa preferintia de catu la ori care alt'a, deca voiescu se asecare filoru loru o victi'a ferica si independenta, si patriei unu fiiitoru in care strainii se nu mai aiba influentia ce o au astadi in comereiu, din care cauza inse si algerile de deputati seu de membri municipali sunt acum totu sub aloru conducere."

— Din diariulu „Timpulu“ ce se publica la Galati, reproducemu o propunere ce primariulu (consululu) acelu orasiu d. M. Rufu a facutu'o in siedinti'a consiliului comunalu din 29 iuniu s. v. si care s'a primitu cu entusiasm. Nu vom rostj cuvinte supra acestui obiectu, une ori potemu senti' bucuria si multamirea, dar nu se gasescu cuvinte a le pronuntia. In acesta propunere d. Rufu dice: „Dupa corcetarile ce am facutu in bugetulu Comunei, am vedutu ca este o economia de 8000 lei pe anulu acest'a. Ei bine Domniloru; in consideratiunea marelui principiu de ereditate ce s'a sanctionatu in Romania'a cu suirea pe tronul a M. S. Carolu I; in consideratiune ca de la inaugurarea Domnicii M. S. Carolu I, insusi voturile natiunei manifestate in divanurile Ad-hoc, au devenitu fapte reale, si in semnu de recunoscintia pentru probele de virtute si bine facere cu care M. S. n'a incetatu a ne invetia de la suirea Sa pe tronul, propunu ca acesta economie, clasificata a parte, se formeze unu fondu cu titlu'a: „fondulu Carolu I“ Era modulu cum se va face usitarea lui, vom caut'a se nu fie mai pucinu nobilu decat motivele fundarei; lu vomu intrebuintia, in intielegere cu toti, la o cestiune de asi' natura, ca se faca onore natiunii si Suveranului in numele caruia se da. — Dupa mine, daca mi permiteti a'vi esprime opiniunea mea, nu gasescu o mai buna intrebuintare, de catu consacrandu-lu ca sub-ventiuni juniloru Romani din Transilvania Banatu, Marmuresiu si Bucovina, ce se destinu altariului instructiunei, spre a-si termina studiile pe la unele din universitatile din Europa. Credu de prisosa a adauge unu senguru conventu asupra mobilului co m'a indemnatu la, acesta propunere. Inim'a Dv. este Romanesca, si acesta e de ajunsu pentru a intielege totulu. Entusiasmulu si ardorea cu care acesta junime lupta pentru caus'a Romanismului, este mai presus de sacrificiulu nostru, prin urmare se damu cu multumire acestoru juni mic'a nostra ofranda, si faca D-dieu ca si celelalte comune se imitatie esemplulu nostru."

— In foia „Perseverantia“, d. Candiono reproduce din „Familia“ cele disc despre presinti'a dsale in Pesta. Cu o dovoda mai multu ca romanii neci nu umbra in secretu, neci n'au secrete precum presupunu strainii.

— „Gazeta de Iasi“ din 2 iuliu s. v. scrie: „Vineri, in ser'a de 30 Iuniu pe la 9 ore, M. S. Domnitorulu s'a intorsu in Iasi din excursiunea ce a facuta in partile de sus a Moldovei. Aceasi bucuria cu care M. S. a fostu primitu la sosirea Sa, sunt cate-va dile acuma, a intimpinat'o si asta data pretotindene, de la bariera Nicolinei pe unde a intratu in orasiu, si pana la Palatu."

— La Galati apare o foia noua „Plebulu“ odata la septemana. Daca nu ne insielamu o redigiatu de cunoscutulu avocatulu d. P. Popasu, dovedesce o preceperu chiara si multa cunoscintia despre reulu ovrescu ce bantue tier'a. Oftamu intreprinderi rezultatele cele mai frumoase pre spinosa cariera d'a contribui la regenerarea societatei romane. Pretiulu abonamentului pentru Austria e 10 st. la patrariu de anu.

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negotieloru sunt:

centenariulu (marge, mage)

Bumbaculu Egiptianu	90 fl. 100 fl.
„ Nordamerican middl.	78 — „
„ Grecescu	— „ 70 „
„ Levantinu 1.	60 „ 65 „
„ Persianu	50 „ 57 „ 50
„ Ostind. Dhol. fair	62 „ „
„ „ Surate fair	50 „ 52 „ 50
Canep'a de Apatin	17. — fl. 19.25

„ „ Itali'a, curatite faine	62 fl. 78 fl.
„ „ „ mittf.	50 „ 60 „
„ „ Poloni'a naturala	17 „ 18 „
„ „ „ curatita	24 „ 30 „
Inulu natural de Polonia	18 „ 22 „
„ „ Moravia natural	25 „ 37 „
Mierea de Ungari'a naturala	17 1/2 „
„ „ Banatu alba	— „
„ „ Ungari'a galbena	17 1/2 „ 18 1/2 „
Sementi'a de trifoiu din Stiria	— „
„ cea rosia curatita	32 „ 33 „
„ „ lucerna italiana	30 „
„ „ francesca	42 „ 44 „
„ „ ungurasca	27 „ 28 „
„ „ curatita	29 „ 29 1/2 „
Talpa lucrata (Pfundleder	— „
„ prim.)	84 „ 86 „
„ „ („ Corametti)	79 „ 82 „
Pelea de bou, uda cu corne,	— „
„ cea din Poloni'a de	21—22 cr.
„ din Ungari'a de	24—25 „
„ „ „ uscata cent.	48—50 fl.
„ vaca „ „	50 „ 52 „
„ vitielu „ „	— „
„ fora capetine	130 „ 135 „
„ cu capetine	116 „ 120 „
„ din Poloni'a	84 „ 88 „
Cleiu pentru templari celu negru	14 1/2 „
„ „ „ celu brunetu	17 „ 19 „
„ „ „ celu galbenu	19 „ 21 „
Oleulu de inu	32 1/2 „ 33 „
„ „ rapitia (rafinatu)	— „
„ „ terpentinu galitfanu	13 1/2 „ 14 „
„ „ rusescu	14.50 „ 15 „
„ „ austriacu	18.50 „ 19 1/2 „
Colofoniu.	7 „ 7 1/4 „
Smol'a negra	5 1/4 „ 6 3/4 „
Unsorea de cenusia din Iliri'a	18 1/2 „ 19 „
„ „ „ Ungaria (alba)	15 „ 16 1/2 „
„ „ „ „ (albastra	14 „ 15 „
Rapiti'a din Banatu, metiblu	— „
„ „ austriacu	5.62 „ 5.75 1/2 „
Perulu de capra din Romania'a	27 fl. 30 fl.
Lan'a de oie, cea de ierna	115 „ 120 „
„ „ „ „ vora	110 „ 120 „
„ „ mielu	190 „ 200 „
„ „ oie din Transilvania	115 „
„ „ „ „ Brail'a, Jalomiti'a	80 „
„ „ „ „ Romania'a mare	76 „
„ „ „ „ mica	70 „ 72 „
„ tabaci (Gärber) din	— „
„ Romania'a	78 „
„ „ oie din Banatu, cea	— „
„ comuna, grosa	65 „
„ „ oie din Banatu tigai'a	75 „
„ „ vora din Besarabi'a	— „
Unsorea de porc	35 1/2 „ 37 „
Slanin'a afumata	39 „ 40 „
Cer'a din Banatu si din Ungari'a, cea galbena	130 „
„ cea nalbita	— „ 150 „
Prunele uscate, din 1865	22 „ 23 „
Zaharulu Raffinade	30 „ 31 „
„ Melis	28.50 „ 29.50 „
„ Lompen	28 „ 28.50 „
Gravulu din Banatu	89 fl. metiul
Ordiulu	— „
Ovesulu din Ungor.	— „
Seulu de oie din Romania	— „
Coltiani (Knoppert) I. din 1866	10 „ 10.25 „
„ „ „ II. „ 1866	9 „ 9.25 „
Dirdie (Trentie) Unguresci, albe	10 „ 10.25 „
„ „ „ jumetate albe	8.50 „ 9 „
„ „ „ obele	6 „ 6 1/2 „
„ „ „ ordinare	5.25 „ 5.75 „

VARIETATI.

— *Osamintele fie-iertatului Georgiu Popa*, fostu comite supremu in comitatulu Aradului, in 29 iuniu fura transportate din cimteriuulu orasiului Aradu de catra multu doiosa lui sora An'a Varga, carea le a-siedia in loculu nascerii repausatului la Galsia langa osamintele parintiloru lui, aredicandu-i cruce de marmore venetu.

— *Portarea de arme*. Representanti'a orasiului din Dobritinu a otaritu cumca pentru portarea armeloru nu trebuie se se mai cera concesiu. Pentru cumperarea pravului de pusca, daca cumperatoriulu dorese atunci capitaniulu orasiului i pote da invoice. — La romani numai in Bucuresci scimu o societate ca-

rea invetia a da la semnu. Asemene societati ar trebui se se furme in mai multe locuri romanesci, se facemu si noi precum facu ungurii si nemtii. Noi avemu si mai multa necesitate si ca locuitoru de munti, espusi pericoleloru ce vinu a supra-ne de la animale solbatee.

— *Modu nemaipomenitu de a castiga popularitate*. In partea din coce a Muresiului este unu aristocratu magiaru in stare forte buna materiala, care la alogerea de ablegatu a caditu de cateva ori caci n'avea popularitate la romani. Acestu aristocratu acum cu ocaziunea secerisului (damu cu socotela pentru a-si castiga popularitate) se infatisia lucratoriloru diuasi in vestimintele albe de de subt, cum facu si tieranii lapedandu ver'a ciocrecii. In asemene vestiminte Mari'a Sa leg'a la snopi si dicea lucratoriloru: „Stim noi la voi greumentu vost, si a totor vomenjiloru si popor, pentru aceea ve ajutam noi la voi.“ — *Credeti ca si-a castigatu popularitate?* dar nu, ca romanii la spate si-spuneau cunoscutulu proverbiiu batjocoritoriu: *Domne tiene neravulu (datin'a) domnului.*

Cursurile din 22 iuliu 1867 n. ser'a.

(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	53.	53.25
„ „ contributiunali	58.90	59.10
„ „ noue in argint	88.90	89.10
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	82.25	83. —
Cele nationali cu 5% (jan.)	67.50	67.70
„ metalice cu 5%	67.60	67.90
„ „ maiu—nov.	59.90	60.10
„ „ 4 1/2%	50.50	50. —
„ „ 4%	44.55	44.75
„ „ 3%	33.25	33.95
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	76.20	76.40
„ „ „ 1860 1/2 in cele intrege	88.20	88.40
„ „ „ 1/2 separata	91. —	92. —
„ „ 4% din 1854	74. —	75. —
„ „ din 1839, 1/2	138. —	139. —
„ banciei de credit	125. —	125.50
„ societ. vapor. dunarene cu 4%	86. —	87. —
„ imprum. princip. Eszterhazy a 40 fl.	90. —	93. —
„ „ Salm	29. —	30. —
„ „ cont. Palffy	25. —	25.50
„ „ princ. Clary	26.50	27. —
„ „ cont. St. Genois	22.50	23.50
„ „ princ. Windischgrätz	17. —	18. —
„ „ cont. Waldstein	18.50	19.50
„ „ Kegelich	12. —	12.50
Obligatiuni deasarcinatore de pament:		
Cele din Ungaria	68.50	69.50
„ Banat. ul tem.	67.50	68.50
„ Bucovina	66. —	66.50
„ Transilvania	64.50	65.50
Actiuni:		
A banciei nationali	705. —	707. —
„ de credit	185.30	185.50
„ „ scont	615. —	618. —
„ „ anglo-austriace	105.25	105.75
A societatei vapor. dunar.	482. —	484. —
„ „ Lloydului	176. —	180. —
A drumului ferat de nord.	168.70	169. —
„ „ „ stat.	235. —	235.20
„ „ „ apus (Elisabeth)	138. —	138.50
„ „ „ sud	191.25	191.75
„ „ „ langa Tisza	147. —	147. —
„ „ „ Lemberg-Czernowitz	172.50	173. —
Bani:		
Galbenii imperatesci	6.09	6.10
Napoleon'ori	10.16	10.17
Friedrichs'ori	10.60	10.65
Suverenii engl.	12.70	12.80
Imperialii rusesci	19.42	19.46
Argentulu	125. —	126.35

Insertiuni.

Necrologu. Cu unu studinte romanu mai putinu. Sylla Popoviciu din Jancahidu — cottulu Torontalu — studinte in prim'a normala germana in Becicherecu-mare, in alu optule anu a etatii sale in 14 fauru au reposatu si in 16 fauru a. c. st. v. in loculu nascerii sale s'au inmormontatu, bolindu de tifusu aprindindu-i-se crecrii. Eufrozina, Lucia, Viora si An'a ca sosori pe fratele loru; Paulu Popoviciu cu consorte sa An'a negociatoru in Versietiu pe nepotulu loru, pe care, dorere, nici candu nu l'au vedutu; subscrisulu ca parinte pe bunulu si preiubitulu uniculu meu fiu precum si tote nemurile si cunoscutii lu gelimu si lu plangomu. O. lectoru, la timpulu seu n'amu potutu . . . face cunoscutu o. p. dar si socoteamu se treca precum tote trecu in asta lume, acum inse candu acusi parintii va se-si imbratisieze pre multu doritii fiii sei si viceversa, acum deisnou unu fiuru de doreri mi-vibreza totu trupulu, peptulu mi-se inneca de mfi de suspine neavendu pe cine . . . accepta ca fiulu meu in mormentulu reco zace mortu: asta lovitura fatale e cu un'a mai multu pentru mine pe langa cele multe . . . ca crudela morte nainte mai bine de unu deceniu mi-rapi duoi fii in fraged'a loru ctate, ambii numiti Valerie, acum

trei ani perdui toti'a, pruncii mi-remasera orfani fara de mama, baremu acum presupunemu ca dora pocalulu de amaritiune s'au desiertatu. Asta tomna eramu falosu ca amu ajunsu aced di se-mi duca pe Sylla meu la scola unde au si fostu, pana ce se betegi, cu soru sa cea mai mica, inse numai cinci lunc, densulu era unu pruncu ascultatoriu, bunu, modestu cu minte agera, esteriorulu lui era frumusiulu de laddicu. Candu mai pe urma amu fostu la elu, o ora intraga candu fati'a candu manutiele-i cele mititele i-sarutam suatuindu-lu se se ferisca de coeci, ca, o domne! era micutelu si uniculu fiu alu meu, mi-era frica se nu dee de ceva reu, cu greu m'amu despartitu de elu, inim'a-mi parintesca prevedea viscolulu ce se apropiu, atunci mai pe urma l'amu vedutu sanetosu, ca dupa despartire-ne de locu s'au betegitu ce io la cindile amu auditu, aducendu-lu a casa mai doue septemane bolindu ca unu ingeru nevinovatu pe vecia au adormitu, cu elu tota sperantia si viti'a mea e ingropata, dupa atata'a perdere baremu cu ceva se mo alegu, mortu l'amu fotografatu ca celu putinu se-i mai vedu umbr'a. O. O. parinti si mame un'a Ve rogu, io feciori nu mai amu, vacati'a e aprupe, candu Vetii imbratisia pe pruncii Dloru Vostre pe cari cu doru i-acceptati, sarutati-i cu o sarutare mai multu si in numele meu ca eu . . . n'amu pe cine. Sylla! fiule, de mine, de sorori si de rudele tale esti despartitu pre de timpuriu, vedu bine inse n'amu ce face, odinesce-te in linisce ca amorulu meu parintescu catra tine si acum e neschimbatu, neseuitatu, nodespartibilu vecinicu, pe tine mai multu nu te potu nici imbratisia nici saruta, dar mormentulu teu cu pietate divina todeun'a, neavendu pe asta lume alt'a de facutu, de catu unu ce nenaturalu, in locu se-mi fi disu tu mie, cauta din contra se-ti dicu io tie torturosele si sfasiatorele de inima cuvinto: iubite fiule! fie-ti tierin'a usiora. Jancahidu in 30/6 1867

parinte
Ioane Popoviciu parocu.

Concursu.

In protopresviteratulu Beiusiului se afla urmatorele statiiu invetiatoresci vacante anume:

1. *Opidulu Beiusiu* impreunatu cu unu salariu anuale de 184 fl. v. a 6 cubule de grau si 6 stangeni de lemne. —

2. *Opidulu Baitia (Rézbánya)* d'in lad'a besericiei 75 fl. 60 cr. v. a. din cass'a asociatiunei baesiloru 75 fl. 60 cr. v. a. de la comunitate 31 fl. 50 cr. v. a. 3 cubule de grau si 5 orgfi de lemne. —

3. *Lehecenii* cu 136 fl. 10 cubule bucate 10 orgfi de lemne. —

4. *Socani* cu 126 fl. 4 cubule grau 4 cubule cucurudiu 8 orgfi de lemne 118 portiuni de fenu, totu atate fuiore si atate itie de pasula. —

5. *Segisce* cu 115 fl. v. a. 14 cubule grau 4 cubule cucurudiu si 9 orgfi de lemne.

6. *Campu-Colesci* cu 107 fl. v. a. 6 cubule grau 4 cubule cucurudiu si 6 orgfi de lemne. —

7. *Campanii* cu 105 fl. v. a. 8 cubule grau 4 cubule cucurudiu si 12 orgfi de lemne.

8. *Dragoteni* cu 100 fl. v. a. 6 cubule grau, 2 cucurudiu, 100 portiuni de fenu, totu atate portiuni de paie, atate fuiore si atate itie de pasula. —

9. *Pocola* cu 100 fl. v. a. 6 cubule bucate si 6 orgfi de lemne. —

10. *Cusiisii* cu 84 fl. v. a. cubule grau, 2 cubule cucurudiu 6 orgfi de lemne. —

11. *Henchirisii* cu 84 fl. v. a. 6 cubule grau, 2 cubule cucurudiu 8 orgfi de lemne. —

12. *Solymosiu-Petresca* cu 80 fl. v. a. 8 cubule grau 6 orgfi de lemne. —

13. *Poiena* cu 60 fl. v. a. 4 cubule grau 4 orgfi lemne. —

14. *Fenerisii* cu 60 fl. v. a. 2 orgfi de lemne. —

15. *Borz* cu 60 fl. v. a.

16. *Remetea* cu 40 fl. v. a. 6 orgfi lemne. —

17. *B. Samartinu* cu 20 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa vre una dintre aceste statiiu invetiatoresci, voru ave recoursele loru bine instruate de la publicarea acest'a in restimpu de 4 septemane, adresate catra Venerabilulu consisteriu Aradanu, a le transpune la subscrisulu incoce. —

Datu in Beiusiu la 3/15 Iuliu 1867.
(1—3) Georgiu Vasileviciu m. p.
protopr. gr. or. alu Beiusiului.